

Nyhedsbrev #11

Tysk EUX/HF/HHX/HTX/STX

Nyt fra fagkonsulenten februar 2023

Kære alle

Jeg håber, I alle er kommet godt i gang med det nye år. Inden jul fik vi ny minister, og det er spændende, hvad det kommer til at betyde for tyskfaget. I denne anden halvdel af skoleåret fylder ChatGPT allerede meget, forståeligt nok, og ministeriet får en del henvendelser herom. Jeg skriver lidt om det nedenfor.

I tiden siden sidste nyhedsbrev har jeg afviklet det fagdidaktiske kursus. Der har ligeledes været årsmøde i Tysklærerforeningen for Gymnasiet & HF i Hamburg, hvor jeg grundet Fagligt Forum desværre ikke kunne deltage. Jeg afholdt i samarbejde med foreningen et SRP-møde i januar, og vi påtænker også at holde et fyraftensmøde om eksamen i maj. Et møde for hhx-lærere er allerede planlagt til d. 16. maj. Handelsskolernes Tysklærerforening vil orientere herom senere.

For godt en uge side havde jeg møde med Tysklærerforeningen for Gymnasiet & HF, der er nykonstitueret, og nu har valgt Christian Smith (Holstebro Gymnasium & HF) som formand. Lise Bentsen er trådt ud af foreningens bestyrelse som følge af nyt job. En stor tak til Lise for den enorme indsats, hun har leveret i den relativt korte tid, hun har stået i spidsen for foreningen.

I dette nyhedsbrev orienterer jeg om ChatGPT, Fagdidaktisk modul, FIP, F&A og henvisninger til arrangementer o.l.

Med venlig hilsen

Louise Ebbesen Nielsen

Fagkonsulent i tysk

Direkte tlf.: +45 30 70 31 28

E-mail: louise.ebbesen.nielsen@stukuvm.dk

1. ChatGPT

Chatbotten har mange sikkert afprøvet og diskuteret i faggrupper rundt omkring i landet. Hvis man ikke har prøvet den endnu, kan jeg fortælle, at den er virkelig god! Det kaster fornyet opmærksomhed på digitale hjælpemidler i uddannelsessystemet, ligesom det tvinger alle, der har med uddannelsessystemet at gøre til at reflektere over, hvilke færdigheder og kundskaber vi ønsker, de mange unge mennesker, vi uddanner, skal komme ud med.

Der er mange spørgsmål til ChatGPT. ChatGPT og andre lignende værktøjer er ikke tilladte ved de gymnasiale prøver. Det fremgår af det nuværende regelsæt om hjælpemidler, at eleven udelukkende må benytte eventuel internetadgang til at tilgå materiale, som er blevet brugt i undervisningen, og som i udgangspunktet ikke kan opbevares lokalt (fx en digital ordbog). Eleven må ikke benytte eventuel netadgang til at tilgå interaktive programmer som fx Wolfram Alpha eller Google Translate og nu altså også ChatGPT.

2. Fagdidaktisk modul 2022/23

I slutningen af november afholdt jeg fagdidaktisk modul for 24 meget engagerede kandidater. Mette Hermann (Frederikssund Gymnasium) stod i spidsen for kurset. Derudover holdt Karen Mimi Møller (Aarhus Business College) oplæg om forløbsplanlægning og skriftlighed på hhx, mens Søren Dahl (Roskilde Katedralskole) stod for at undervise kandidaterne i skriftlighed på stx, og Mette Brusgaard holdt oplæg om mundtlig sprogfærdighed. D. 27. januar blev der afholdt 4. fagdidaktiske dag, hvor 14 af kandidaterne havde valgt at arbejde med tyskfaget i deres fagdidaktiske projekt.

I år var Mette Hermanns sidste fagdidaktiske modul, da Mette har valgt at kaste sig over andre opgaver. En stor tak til Mette for en fremragende indsats for den didaktiske udvikling inden for tyskfaget. Som Mettes afløser er Mette Brusgaard (Svendborg Gymnasium) blevet ansat.

3. FIP 2023

	DATO	STED
FIP STX/VALGFAG	1. marts	Fredericia Gymnasium
FIP HHX	22. marts	IBC Kolding

Det endelige program for FIP-stx/valgfag er på plads og ligger på GL-Es hjemmesiden. I programmet første halvdel rettes blikket mod tyskundervisningen grundskolen Til at gøre os klogere på denne del har jeg inviteret Ann Katrine Stendahl Rannestad, konsulent Børn og Unge, Aalborg og Anja Løgholt, som er tysklærer ved Sønderbroskolen, Aalborg. Anden halvdel af programmet består af to workshoprunder, hvor man får mulighed for at følge to af i alt fire workshops. Her vil man kunne høre om og arbejde med litteratur i overgangen, grammatikspil, den skriftlige eksamen på tysk A og faglig selvtilid i overgangen.

Et endeligt program for FIP-hhx er på trapperne. Her vil der være samme formiddagsprogram som på FIP for stx/valgfag, men om eftermiddagen vil der være tre workshops om det merkantile i overgangen, spil og leg i starten af 1.g. og brobygning.

3. F&A (Fragen und Antworten)

Må man bruge en tysk tekst fra fx en lærebog, når den er skrevet af en dansker?

En tekst, der skal indgå som kernestof, skal originalt være skrevet på tysk til tysktalende. Anvender man eksempelvis tyske tekster skrevet af danske lærebogsforfattere, kan disse kun indgå som supplerende stof.

Kan man søge dispensation, således at tysksprogede elever kan besvare opgave 2-4 i den skriftlige eksamensopgave i tysk A på tysk?

Det er i udgangspunktet ikke muligt. For at det er muligt (jf. § 18 stk. 3 i almen eksamensbekendtgørelsen) at aftale, at en eksamination kan foregå på et andet sprog, skal det (jf. §18 stk. 4) fremgå i fagets læreplan, at dette er en mulighed – hvilket det ikke gør. Derimod fremgår det af læreplanen, at et af de faglige mål er at *analysere og beskrive tysk sprog grammatisk på dansk med anvendelse af relevant terminologi*.

Hvis en institution ønsker, at eleverne skal aflægge hele den skriftlige prøve på tysk, kan dette ske, ved at man søger tilladelse til at gennemføre hele undervisningen på holdet på tysk.

4. Henvisninger til arrangementer, rapporter mm.

Arrangementer:

Tysklandssalon i Literaturhaus (Nørrebro). En række arrangører står bag 4 Tysklandssaloner her i foråret. Den første blev afviklet 30. januar – se her:

https://www.goethe.de/ins/dk/da/ver.cfm?event_id=24425209

Det primære sprog er dansk, og tysklærere, gymnasieelever etc. er velkomne. Man skal bestille billetter, som er gratis, på Billetto.

Efteruddannelse – Deutsche Auslandsgesellschaft Lübeck (DAG):

DAG tilbyder efteruddannelse i Lübeck eller virtuelt og retter sig også mod tysklærere i Danmark, fx Online-Gesprächsrunden für Lehrkräfte und Studierende ab 14.02.2023 og Online-Workshops für Lehrkräfte ab 23.02.2023.

Deltagelse er gratis. Se mere på:

<https://www.deutausges.de/fortbildung/fortbildungsangebote/>